

Hemşirelik eğitiminin kalitesi ve eğitime yatırım

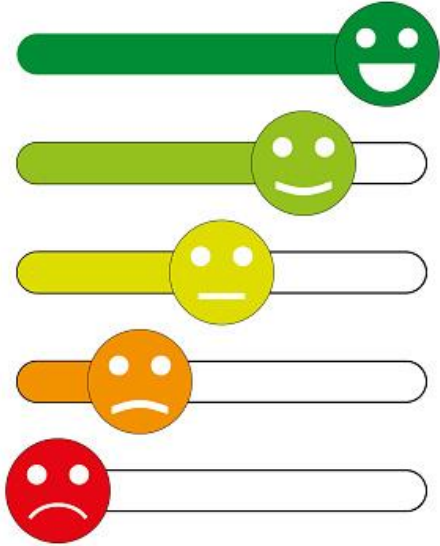
Prof.Dr.Gölseren Kocaman
HEAK Başkanı
gulseren.kocaman@gmail.com

İçerik

- Hemşirelikte eğitim-öğretim karnesi
- Nitelikli hemşirelik eğitimi için yatırım—ICN politikaları
  - Eğitimin planlamasına-geliştirilmesine yatırım
  - Akreditasyon ve eğitim kalitesi için yatırım
  - Hemşire akademisyenlere yatırım
- Eğitime yetersiz yatırımın sonuçları

Hemşirelik öğrencilerinin eğitim memnuniyeti

(öğretim elemanları, okul yönetimi, kararlara katılım, bilimsel-sosyal ve teknik olanaklar ve eğitim-öğretimin niteliği)

- Araştırma sonuçları, öğrencilerin hemşirelik eğitiminden **orta** düzeyde memnun olduklarını göstermektedir

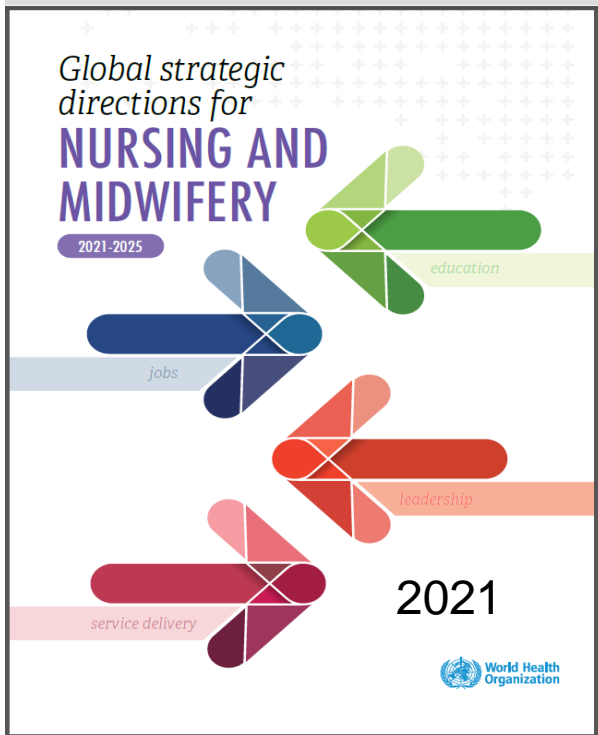
- Ergün vd, 2021; Güven vd, 2021; Kaçan vd, 2020

"Crisis in Competency: A Defining Moment in Nursing Education"

Yeni mezun hemşirelerin yetkinlik düzeylerinde düşüş krizi!

Kavanagh, J.M., Sharpnack, P.A., (2021)
OJIN: The Online Journal of Issues in Nursing V. 26, No. 1, Manuscript 2.

DSÖ- Hemşirelik ve Ebelik için Küresel Stratejik Yönergeler: 2021-2025

1- Hemşirelik eğitime yatırım

2- Hemşirelik mesleğine yatırım

3- Hemşirelik liderliğine yatırım

4- Hizmet sunumu için hemşirelere yatırım

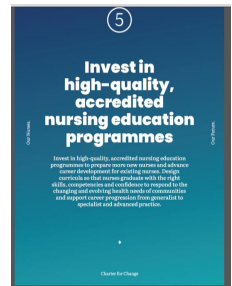

ICN DEĞİŞİM ŞARTI 5 (2023)
Toplumun sağlık ihtiyaçlarını
karşılama için hemşirelik
eğitiminin planlanmasına ve
geliştirilmesine yatırım yapın

Akredite eğitim programlarına yatırım

Yetkin mezunlar vermek için yüksek kaliteli ve akredite hemşirelik eğitim programlarına yatırım yapılmalı.

Müfredat tasarımı; toplumun değişen sağlık ihtiyaçlarına cevap verecek, doğru beceri, yeterlilik ve özgüven kazanmalarını sağlamalı ve hemşirelikte uzmanlığı desteklemeli

Eğitime neden yatırım yapılmalı?

Sağlık sistemlerinin yeniden inşası ve güçlendirilmesine ihtiyaçta artış

Yetkin hemşirelere olan talepte artış

Bu ihtiyacı karşılamak ve sürdürülebilirlik için, daha fazla sayıda ve yetkin hemşire yetiştirmeye yönelik akredite, kaliteli hemşirelik eğitim için yatırım

WHO, 2000: Ülkelerin %91-- hemşirelik eğitiminin süresi ve içeriğine ilişkin kriterler var

%89--- eğitim kurumları akredite ??????

Ancak, hemşirelerin eğitim düzeyi ve kalitesi ülkeler arasında farklılık göstermektedir.

Sağlık hizmetlerinin daha kompleks hale gelmesi nedeniyle mezunların karar verme becerilerinin güçlendirilmesi, ekip liderliği ve politik anlayış kazandırılması gerekir.

Toplumun sağlık
ihtiyaçlarını karşılamak
için eğitim sektörünün
planlanmasına ve
geliştirilmesine yatırım

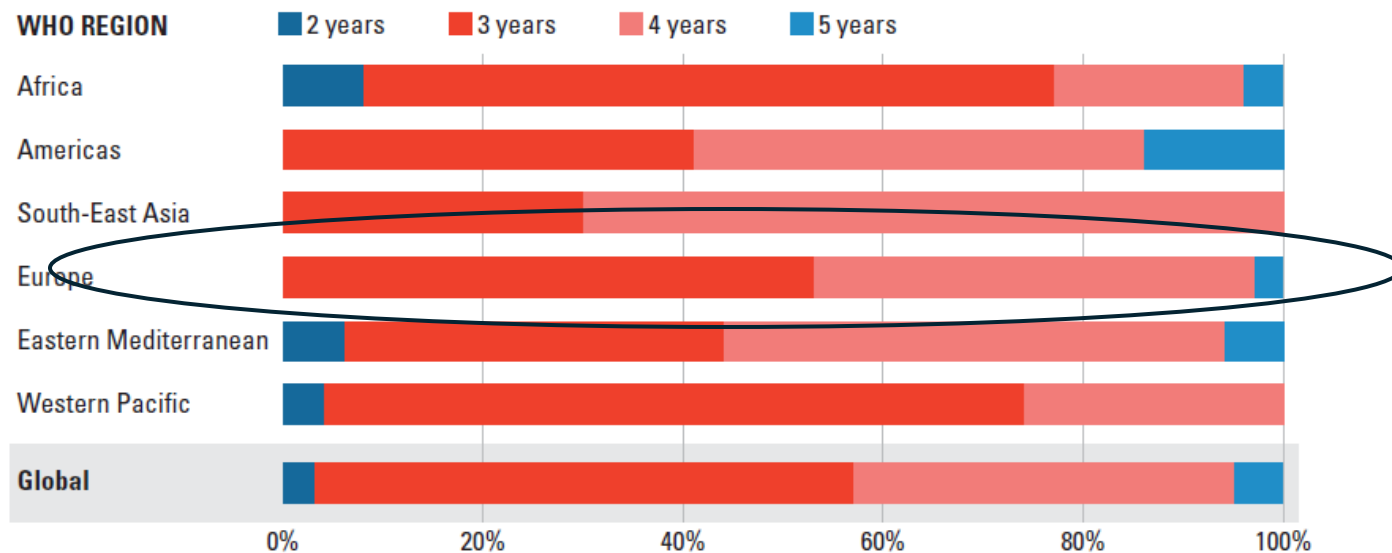

Eğitimde değişim ve dönüşüm karmaşık ve çok boyutlu bir süreçtir (WHO, 2013)

- Mezunların, toplumun sağlık ihtiyaçlarını karşılamak için gerekli yeterliliklere sahip olmalarını sağlamak
  - Mezunların sayısını arttırmak
-

5.6 Regulation of employment and working conditions

Figure 5.10 Average duration (years) of education for nursing professionals, by WHO region

Source: NHWA 2019 for 99 countries and Sigma database for 58 countries. Latest available data reported by countries between 2013 and 2018.

WHO, 2020

Eğitim kapasitesini arttırma

- Nitelikli ve yetkin eğitimcilerin yetiştirilmesi
- Etkili ve yenilikçi eğitim tekniklerinin kullanımı (simülasyon vb.)
- Yeterli altyapı ve uygulama alanları, ekipman ve öğrenme araçları

- WHO, 2016

İşbirliği

Mezun sayısının ve niteliklerinin belirlenmesi için sağlık ve eğitim kuruluşları vb. paydaşlar arasında planlama, koordinasyon ve işbirliği

- Sağlık kuruluşları, kaliteli uygulama alanlarının sağlanmasından sorumludur
- Standartlar oluşturulurken sağlık kurumlarıyla işbirliği yapılmalı
- Değişen ihtiyaçlara uygun olması için standartlar periyodik olarak gözden geçirilmeli

Toplumu ve mesleđi korumak
için akademik kurumların
akreditasyonu en uygun şekilde
planlanmalı ve uygulanmalıdır

Neden akreditasyon?

- Akreditasyon, eğitimin gerekli standartları karşılamasını ve kaliteli bir eğitim sunulmasını sağlar.
  - Öğrencilerinin gerekli yeterliliklerle mezun olmasını sağlayarak toplumun zarar görmesi riskini azaltır.
  - Sektöre, yetkin hemşirelerin girmesini sağlayarak mesleğin itibarı korunur.
-

Hemşirelik eğitimi için gerekli düzenlenmeler

- Hemşirelik müfredatı
- Uygulama alanlarının yeterliliği
- Mesleki eğitimin kalitesi
- Akademik personelin yeterliliklerinin sürdürülmesi

Yeterliliğe dayalı müfredatın
uygulanması yoluyla
akademik öğrenmenin ve
pratik deneyimin kalitesini
güçlendirmek

Neden yeterliliğe dayalı eğitim programı?

- ICN: YDE, eğitimde en iyi sonuçları almak için kabul edilen standart olmalı
  - YDE; “öğrenme ve bilgi-beceri-tutum edinme sürecinden çok ustalaşmayı ve BBT’ların başarıyla uygulanmasını vurgulayan bir müfredatın tasarımı ve uygulanmasına yönelik sonuç odaklı bir yaklaşımdır.” (UNESCO, 2013)
-

Hemşirelerin YDE'den en iyi şekilde yararlanabilmesi için müfredat düzenli olarak güncellenmelidir

- Toplumların sağlık ihtiyaçları sürekli değişmektedir
- Eğitim programı, kanıta dayalı uygulama kılavuzlarını ve hemşirelikteki en iyi uygulamaları içermelidir

- ICN , 2022

Geleneksel öğrenme-öğretme yöntemleri artık yeterli olmamaktadır-- çözümler:

- Teknoloji ve bilişimi birleştiren yenilikçi yaklaşımlar
- Simülasyon teknolojisinin kullanımı ile ustalaşmaya yardım
- Eleştirel düşünme, problem çözme ve takım çalışması becerilerini geliştirme
  - Herodotou vd, 2019; Rezayi vd, 2022; Jobst vd, 2022

Kaliteli eğitim programlarının
sayısını arttırmak için hemşirelik
öğretim elemanlarına yatırım

Hemşirelerin arzını ve eğitim kalitesini etkileyen sorun: eğitici kadrolarının yetersizliği

Kaliteli programların kapasitesini artırmak için hemşirelik öğretim elemanlarına yatırım yapılmalıdır.

Öğretim elemanı eksikliğinin nedenleri

- Hemşire göçü
- Yaşlanma
- İşe alımın-kadroların azalması
- Memnuniyetin azalması
- Finansman eksikliği ve düşük maaşlar
  - Nardi ve Gyurko, 2013

Eğitime yetersiz yatırımın sonuçları

Falling nursing student applications 'deeply concerning' for future of profession

You are here: [Royal College of Nursing](#) / [News and Events](#) / [News](#) / Falling nursing student applications 'deeply concerning' for future of profession

13 JUL 2023

Fewer people choosing to study nursing deepens the workforce crisis, says the RCN in response to UCAS figures.

[Share on X \(formerly Twitter\)](#)

[Share on Facebook](#)

İNGİLTERE

İngiltere'deki öğrenci hemşire başvurularında iki yıl içinde %26'lık bir azalma ----- 15 Şubat 2024

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ

Hemşirelik lisans programlarına kayıtlarda azalma: 2022 yılında - toplam 78.191 başvuru kabul edilmedi.

<https://www.aacnnursing.org/news-data/all-news/new-data-show-enrollment-declines-in-schools-of-nursing-raising-concerns-about-the-nations-nursing-workforce>

Hemşirelik okullarına kabul edilmeme nedenleri

- Uygulama alanları yetersizliği
- Öğretim üyelerinin ve sınıf alanlarının yetersiz olması
- Bütçe kısıtlamaları

Fewer young people want to become nurses in half of OECD countries

May 2024

<https://www.oecd.org/health/workforce.htm>

OECD ülkelerinin yarısında, gençlerde hemşire olma isteği azalıyor

Öğrencilerin, hemşireliği tercih etmeleri için hemşire ücretlerinin ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi gerekir

Türkiye’de Hemşirelik Eğitiminin 2015-2023 Yılları Arası Güncel Durumu

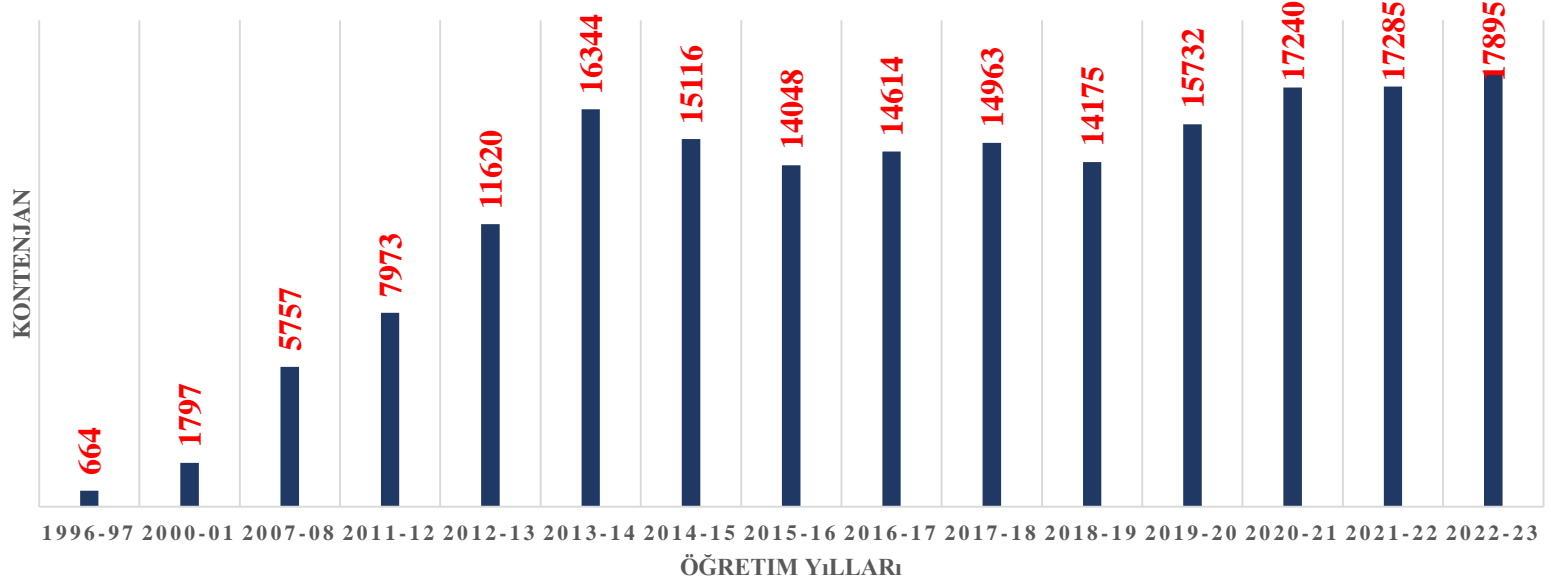
The Situation of Nursing Education in Türkiye: Between 2015-2023

 Havva Arslan Yürümezoğlu¹

 Gülseren Kocaman²

¹Doç. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelik Yönetimi Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

²Prof. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Emekli Öğretim Üyesi, İzmir, Türkiye

TÜRKİYE’DE DURUM

Eğitici ve alt yapı, uygulama alanları yetersiz!!!!!!

Yatırım ihtiyacı çok fazla!

Hemşirelik eğitim programlarında öncelik alanları

- Yeterliliğe dayalı eğitim
- Kanıta dayalı uygulamaya odaklanma
- Mesleklerarası işbirliği
- Mezunları, karmaşık ortamda çalışmaya hazırlama
- Sağlığı korumaya ve geliştirmeye odaklanma

SONUÇ

Yüksek kaliteli,
akredite
hemşirelik eğitim
programlarına
yatırım

Yetkin mezunlar;

- sağlık sonuçlarının iyileşmesine,
- kaliteli sağlık hizmetlerine erişimin artmasına
- daha dayanıklı ve sürdürülebilir sağlık bakım sistemlerinin geliştirilmesine katkıda bulunacaktır

SON SÖZ: Eğitim için işbirliği

- Hemşirelik okulları ve akreditasyon derneği, mezunların toplumun sağlık gereksinimlerini karşılayacak donanıma sahip olmalarını güvence altına almalıdır.
- Hükümetler, üniversiteler, hemşirelik örgütleri, hemşire liderleri ve diğer paydaşlar bu eylemleri desteklemelidir.

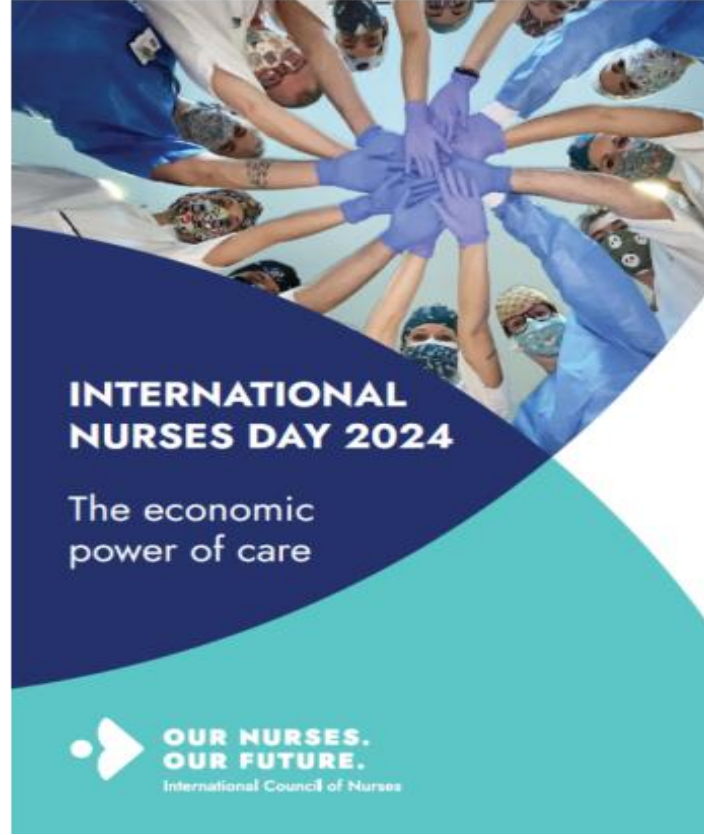
KAYNAKLAR

- Baker, C., Cary, A.H. and da Conceicao Bento, M. (2021). Global standards for professional nursing education: The time is now. *J Prof Nurs*, 2021. **37**(1): p. 86-92.
- Ergün Y vd. (2021). Hemşirelik öğrencilerinin eğitimden beklentileri ve memnuniyet düzeyleri. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 10(4), 799-808.
- Güven, Ş. D., Ünsal, A., & Çakıcı, N. (2021). Hemşirelik öğrencilerinin eğitimlerine ilişkin memnuniyet düzeylerinin belirlenmesi. *Ekev Akademi Dergisi*, (86), 583-596.
- Herodotou, C., *et al.* (2019). Innovative Pedagogies of the Future: An Evidence-Based Selection. *Frontiers in Education*, 2019. **4**.
- ICN (2022). A voice to lead: Invest in nursing and respect rights to secure global health
- ICN (2023). Our nurses. Our future. Featuring ICN's new Charter for Change.
- Jobst, S., *et al.* (2022). Competencies and needs of nurse educators and clinical mentors for teaching in the digital age – a multi-institutional, cross-sectional study. *BMC Nursing*, 2022. **21**(1): p. 240.
- Kaçan, c. Y., & Palloş, a. (2020). Bir üniversitenin sağlık bilimleri fakültesi hemşirelik öğrencilerinin öğrenimlerine ilişkin doyum düzeylerinin incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu Dergisi*, 8(3), 874-892.
- Kavanagh, J.M., Sharpnack, P.A., (2021) *OJIN: The Online Journal of Issues in Nursing* V. 26, No. 1, Manuscript 2.
- Nardi, D.A. and Gyurko, C.C. (2013). The global nursing faculty shortage: status and solutions for change. *J Nurs Scholarsh*, 2013. **45**(3): p. 317-26.

KAYNAKALAR

- OECD (2024) Fewer young people want to become nurses in half of OECD countries, Better policies for better lives, <https://www.oecd.org/health/workforce.htm>, Erişim: 15 May 2024
- Rezayi, S., et al. (2022). Effects of technology-based educational tools on nursing learning outcomes in intensive care units: a systematic review and meta-analysis. BMC Medical Education, 2022. **22**(1): p. 835.
- UNESCO International Bureau of Education (2013). IBE Glossary of Curriculum Terminology. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000223059>.
- WHO (2013). Transforming and scaling up health professionals' education and training: World Health Organization guidelines.
- World Health Organization (2016). Working for health and growth: investing in the health workforce. High-Level Commission on Health Employment and Economic Growth, WHO: Geneva.
- WHO (2020), State of the world's nursing 2020: investing in education, jobs and leadership. <https://apps.who.int/iris/handle/10665/331677>.
- WHO (2021). Global strategic directions for nursing and midwifery 2021-2025.
- Yürümezoğlu, H. A., & Kocaman, G. (2024). Türkiye'de Hemşirelik Eğitiminin 2015-2023 Yılları Arası Güncel Durumu. Etkili Hemşirelik Dergisi, 17(1), 148-160.

Hemşirelik Haftamız Kutlu Olsun

İlginize Teşekkürler